

14. Drošība mentālā terorisma laikmetā

Mūsu pseidonacionālistiski runājošajai un rakstošajai daudzgalvainajai populācijai viena no garšīgākajām tēmām ir drošība. Īpaši garšīgi ir tad, ja šo tēmu var uzputot Krievijas potenciālās agresijas kontekstā. Šausmīgie notikumi Ukrainā un Krimas atgriešanās Krievijas sastāvā ir īpaši piemērots laiks, lai mūsu pseidonacionālisti varētu apspriest drošības tēmu un Latvijas tautai kvēli atgādināt par savu permanento valstisko modrību.

Tā, piemēram, nesen apskaužami atbildīgu pozīciju demonstrēja svētā Latvijas Transatlantiskā organizācija (LATO). Tā stingri aicināja „Ministru Kabinetu neatliekami reaģēt uz nacionālās drošības draudiem, ko rada Krievijas veiktā Krimas okupācija un draudi Ukrainas pastāvēšanai”. Svētā LATO pieticīgi uzskata, ka „Krievija apdraud nevien Ukrainu, bet visas kaimiņvalstis un Eiropu kopumā”.

Faktiski svētā LATO varēja droši vīterot, ka Krievija apdraud visu planētu un arī tuvākās kaimiņplanētas. Aptēstajiem rusofobiem vispatīkamākās ir kosmoloģiskās dimensijas Krievijas difamācijā.

Svētā LATO neslēpa savu patriotisko uzbudinājumu. Tam ir svilinošs iemesls, jo „līdzšinējā valdības attieksme pret aizsardzību un iedzīvotāju drošību ir bijusi bezatbildīga gan plānojot aizsardzības budžeta samazināšanu, neievērojot starptautiskās saistības Ziemeļatlantijas līguma organizācijas kolektīvās aizsardzības ietvaros, gan izvairoties no iedzīvotāju drošībai būtisku lēmumu pieņemšanas. Ministru Kabineta neatliekami jāpievēršas nacionālās drošības apdraudējumu kompleksai novēršanai”.

Ne bez svētās LATO kārnās spieģšanas drošības tēma tika uzputota visaugstākajā pakāpē. Saeima pieprasīja valdībai sniegt ziņojumu par mūsu drošību. Ziņojums tika uzrakstīts, apstiprināts valdības sēdē un iesniegts Saeimā. Savukārt Vidzemes bruņniecības namā ātri organizēja ziņojuma apspriešanu, ļaujot Ministru prezidentei Straujumas kundzei Saeimas sēdē skaļā balsī prezentēt ziņojumu gudra referāta formātā.

Tas viss notika šovasar. Svarīgā dokumenta nosaukums (tā rezultātā zem šīs Saules un Mēness varam bezbailīgāk pārļaut dienas un nakts) ir „Ministru prezidenta ziņojums Saeimai par Latvijas nacionālo drošību”. Internetā to katrs var lasīt, studēt, konspektēt, pārrakstīt kladē, mācīties no galvas, literāri transformēt dzejiskā izskatā. Var izprintēt un piekārt pie gultas, palikt zem spilvena, iegrāmatot savā privātajā arhīvā, aizsūtīt lauku radiem, kuri laimīgi mokās bez datora, printera un Interneta.

Parlamenta sēdē Straujumas kundze mierināja, ka „nav pamata uzskatīt, ka Krievija Latvijā varētu īstenot tādas darbības kā Ukrainā. Latvija ir NATO dalībvalsts, un ar to ir jārēķinās. Tomēr vienlaikus Krievijas mērķis ir palielināt savu ietekmi Latvijā – centieni šajā virzienā ir novērojami jau ilgtermiņā”.

Par Krievijas mērķi ir teicami atgādināts. Krievija savu mērķi lieliski realizē. Tāpēc par Krievijas mērķi ir norūpējusies ne tikai gādīgā valdība.

Par Krievijas mērķi Latvijā ilgtermiņā ļoti norūpējies ir drošības eksperts Saeimas deputāts Parādnieka kungs. Viņš var sniegt šādu savas analītiskās ekspertīzes slēdzienu: „Valstij un pašvaldībām ir rūpīgi jāvērtē ārvalstu investīciju projekti pirms uzsākta to īstenošana, gluži tāpat kā bankas īsteno “pazīsti savu klientu”. Jo skaidrāks par skaidru - tur, kur ir ieguldījumi, tur ir arī intereses, kas jāaizsargā. Pērn “Lursoft” apkopotā informācija liecina, ka vairāk nekā 20 gadus Krievijas investori aptuveni 4300 Latvijas uzņēmumos ieguldījuši ir ~340 miljoni eiro, tostarp pamatkapitālos. Tas ir oficiāli. Savukārt neoficiāli tiek lēsts, ka šī summa sniedzas miljardos”.

Parādnieka kungs mūs nemierina. Acīmredzot saprot, ka viņa analītiskās ekspertīzes slēdziens nav jaunums. Tas, ka Latvija jau sen ir iztirgota Krievijas kriminālajam, puskriminālajam un nekriminālajam biznesam nevienam nav noslēpums. Noslēpums nav arī tas, kāda loma valsts iztirgošanā vienmēr ir bijusi mūsu nacionālajiem nodevējiem un tajā skaitā visdažādākā mērcējuma godīgajiem pseidonacionālistiem, kuriem parasti visvairāk patīk raudāt par Latvijas drošību un tēlot drošības ekspertus.

Protams, Latvijā biedēt tautu ar Krievijas draudiem vienmēr ir bijusi izcili nekaunīga liekulība. Krievijai nav jādraud Latvijai. Krievijai tas nav nepieciešams, jo tā Latvijā brīvi rīkojās saskaņā ar savām interesēm. Turklāt to dara ar latviešu ziņu un ne reti, atsaucoties uz latviešu iniciatīvu. Būtu smieklīgi, ja Krievija sāktu draudēt Latvijai, kur tā saimnieko kā savās mājās. Nacionālie nodevēji, kuri pie tā ir vainīgi, parasti visskaļāk blādās par kaut kādiem Krievijas draudiem un imitē nacionālās drošības aizstāvjus. Šovasar tas turpinās pilnā mērā.

Saeimas sēdē deputāti kritizēja ziņojumu. Par to rakstīja medijos. Piemēram, kādā portālā varēja lasīt šādu ziņu: „Vairāki koalīcijas un opozīcijas parlamentārieši šodien kritizēja Ministru prezidentes Laimdotas Straujumas (V) ziņojumu par nacionālo drošību, bet deputāts Kārlis Seržants (ZZS) to salīdzināja ar vecmāmiņas pasaku mazbērniem. Opozīcijas deputāts Jānis Ādamsons (SC) debatēs pēc šī ziņojuma sacīja, ka tas vairāk atgādina nevis vienotu dokumentu, bet gan daudzus dažādus dokumentus, kuri steigā ir salikti kopā. Viņam arī radies iespaids, ka neviena amatpersona to neesot kopumā izlasījusi un korigējusi. "Ziņojumā ļoti grūti atrast kaut kādus secinājumus vai rekomendācijas par to, kā uzlabot valsts drošību un cīnīties ar nākotnes izaicinājumiem," sacīja Ādamsons, piebilstot, ka ziņojumā neesot sīkas trūkumu analīzes par paveikto un prognozes par nākotni. Tāpat, pēc Ādamsona domām, šis ziņojums "ir diezgan atrauts" no iepriekšējā ziņojuma. Savukārt deputāts Seržants šo ziņojumu salīdzināja ar vecmāmiņas pasaku, kad aiz loga ir vētra, bet viņa stāsta mazbērniem, ka siltajā istabā zem segas viss ir kārtībā. Viņš arī norādīja, ka ziņojumā vēlētos ieraudzīt arī informāciju par reālo Krievijas ekonomikas ietekmi Latvijā. Savukārt deputāte Vineta Poriņa (VL-TB/LNNK), paužot kritiku, akcentēja, ka ziņojumu rakstījušas par valsts drošību atbildīgas personas, nevis Straujuma. "Pirmkārt, jau ziņojuma ievadā Latvija nosaukta nevis par Eiropas Savienības vai NATO dalībvalsti, bet par "valsti starp ES un NVS", sacīja Poriņa, pēc kuras domām, šī "ģeopolitiskā vīzija dod toni visam ziņojumam". Tāpat Poriņa uzsver, ka par Krievijas politiku ziņojumā rakstīts "ļoti izvairīgā tonī". Dažās vietās pieminēta Krievijas agresija, taču nekur nav minēta Krimas aneksija, kas ir nosodīta daudzos Eiropas Savienības un NATO dokumentos, akcentēja Poriņa”.

Universāli kompetentās pēcpadomju laikā rūpīgi izskolotās filoloģes Poriņas kundzes Latvijas drošības vēsturei, teorijai un praksei veltīto konceptuālo runu mediji publicēja atsevišķi. Izrādās, viņas runā bija arī šāda kritika: „Latvijas vēsturiskajai pieredzei šajā ziņojumā vispār nav pievērsta uzmanība. Ziņojuma autori aizmirsuši par Latvijas okupāciju un tās sekām. Lasītājam tiek radīts priekšstats, ka tam ar valsts drošību nav nekāda sakara. Varbūt Latvija pievienojās ES un NATO mirkļa iegribas dēļ? Nav arī nekādu atsauču uz Satversmi un nesen pieņemto preambulu. Ziņojuma autori Latvijas valstij izdomājuši paši savas definīcijas. Tam, kas teikts Satversmē, šie cilvēki nepievērš nekādu uzmanību. Draudu vērtējums vietām šķiet pilnīgi dīvains. Terorisma draudi tiek saistīti tikai ar radikālo islāmu. Jādomā, ka Ukrainā teroristi arī ir islāmisti. Vai arī - banderieši un fašisti, kā to apgalvo Krievijas propaganda. Islāmam vispār šajā ziņojumā pievērsta daudz lielāka uzmanība, nekā promaskavisko spēku darbībai Latvijā. Ir īsas norādes uz kreisā spārna ekstrēmistiem, bet nav identificēta neviena organizācija vai grupa. Tas pats par labējā spārna ekstrēmistiem. Ja tos nevar nosaukt vārdā, tad jāšaubās, vai Latvijā vispār tādi ekstrēmisti ir redzēti”.

Jau teicu, ka īpaši garšīgi ir tad, ja drošības tēmu var uzputot Krievijas potenciālās agresijas kontekstā. Ukrainas šausmām gals nav redzams. Tāpēc nav jābrīnās, ka pie mums nādzīgi turpinās drošības tēmas uzputošana. Tā, piemēram, pirms dažām dienām žurnālisti noskaidroja, ka „pašlaik drošības jautājumi prevalē pār ekonomiskajiem” un to atzīst „vairāki Saeimas komisiju vadītāji”.

Iespējams, drošības tēmas uzputošana ir ietekmējusi arī jaunās sirdsdroudzīgās cerībpartijas „No sirds Latvijai” 4000 zīmju programmas uzticamos solījumus. Programmā pirmais teikums skan šādi: „Partijas „No sirds Latvijai” mērķis: Latvija – droša, neatkarīga, demokrātiska un vienota labklājības valsts”.

Internetā lasot ziņojumu un referātu, nācās atcerēties senāk dzirdēto aforismu: lai par kādu jautājumu būtu absolūti pārliecināts, tad par šo jautājumu ir jāzina viss vai nekas nav jāzina.

Minēto tekstu autori par nacionālās drošības jautājumu ir absolūti pārliecināti. Viņi ir absolūti pārliecināti par šī jautājuma svarīgumu. Viņi katrā ziņā piekrīt kāda saprātīga vīra vārdiem: „Nepārtraukta modrība, - tāda ir brīvības cena”. Viņi saprot arī to, ka visur, kur ir dzīve, eksistē bīstamība, bet tos, kuri nedomā par rītdienas grūtībām, sagaida šodienas grūtības. Autori atzīst, ka visbīstamākā ir pašpārliecinātība par pilnīgu drošību.

Iespējams, uz tekstu autoriem vienīgi nevar attiecināt vārdus, ka nedrošs cilvēks bailīgi trīc, gaidot bīstamību, bailīgs cilvēks bailīgi trīc, kad bīstamība ir līdzās, bet drosmīgs cilvēks var ietrīcēties tikai pēc tam, kad bīstamība ir aiz muguras. Tāpat uz ziņojuma un referāta autoriem nevar attiecināt novērojumu, ka nekas nav bīstamāks par cilvēku, kas labi darbojas, bet slikti domā, kā arī vadās no tēzes „jo mazāk zinām, jo vairāk nojaušam”.

Mūsdienu pārejas laikmetā, kad viss strauji mainās, nekādā ziņā nepietiek ar absolūtu pārliecību, kas balstās uz kādreiz iegūtām zināšanām vai sliktāk – balstās nevis uz zināšanām, bet nojausmu. Par drošību katram cilvēkam ir nojausma; par drošību katrs cilvēks var kaut ko prātīgu pateikt; tāpat kā var kaut ko prātīgu pateikt par izglītību, audzināšanu, politiku, futbolu. Internetā mūsdienu „viedokļu” marķīzi var komentāros kaut ko prātīgu pateikt par jebkuru jautājumu. Nav labi, ja valdības locekļi balstās uz novecojušām zināšanām un nojausmu. Tad viņi ne ar ko neatšķiras no Interneta „viedokļu” marķīziem, un visa mūsu valsts politika pārvēršās tukšā muldēšanā.

Aizvadītajos nepilnos 20 gados drošības problemātika ir izmainījusies līdz nepazīšanai, - tā tas, salīdzinot pat ar aizvadītā gadsimta 90.gadiem. Pašlaik drošības problemātikā dominē pavisam citi teorētiskie aspekti, leksiskie formulējumi, konceptuālie akcenti nekā tas bija vēl nesen.

Drošības filosofijā un drošības teorijā ir izveidojusies jauna pieeja tāpat kā jauna pieeja ir izveidojusies visos dzīves segmentos. Arī drošības problemātikā tāpat kā visos citos dzīves segmentos radikālās pārmaiņas nosaka pārejas laikmeta milžu Atlantu klātbūtne, spēcīgajiem bodibildinga adeptiem turot uz saviem pleciem demogrāfiju, globalizāciju, ģeokrātisko valstiskumu, modernās manipulāciju tehnoloģijas, planetārās hegemonijas māniju, kas konkrēti ir ASV velme būt planetārajam šķīrējtiesnesim un globālajam drošības garantam, maigi izmantojot tādus imperiālisma dentista mirdzošos instrumentus kā „humanitārā intervence”, „ierobežotā suverenitāte”, „globālā hierarhija”, „hegemonijas teorija”.

Pašlaik no drošības adresātu gradācijas klasiskās trijotnes „cilvēks, sabiedrība, nacionālā valsts” visas trīs gradācijas saglabājās vienīgi demagoģiski formālistiskos tekstos. Tie paredzēti masu cilvēku nomierināšanai, valstisko dokumentu nomenklatūrai, ķeksītim atskaitē, politiskās elites aktivitātes imitācijai.

Arī mūsu valdības ziņojums un referāts par drošību ir demagoģiski formālistisks šņauciens. Deputātu kritika par ziņojuma atrautību no reālās dzīves ir pilnīgi pamatota. Ja ziņojums ietu kopsolī ar dzīvi un dzīves (šajā gadījumā – drošības) zinātnisko izpratni, tad dokumenta centrā būtu tikai viena gradācija – cilvēks.

Jā, patiešām vēl nesen nacionālo drošību skatīja trijās gradācijās – cilvēks, sabiedrība, nacionālā valsts. Tika uzskatīts, ka nacionālās drošības uzdevums ir rūpēties par cilvēka, sabiedrības un valsts drošību.

Vispirms no nacionālās drošības diskursa izmeta abstrakto „sabiedrības” gradāciju. Ne velti savā laikā M.Tečere atsaucījās runāt par „sabiedrību”. Viņa teica, ka nezinot, kas ir „sabiedrība”. Viņa zina tikai atsevišķus cilvēkus. Jau aizvadītā gadsimta 70.gados kļuva redzams, ka „sabiedrībā” var būt tādi slāņi, kuri nemaz nevēlas, ka kāds rūpējās par to drošību. Populārākais piemērs ir kriminālās struktūras. Tās atklāti smejas, dzirdot par valsts garantēto drošību. Par valsts drošības politiku nīrgājās neonacistiskās bandas.

Mūsu gadsimtā no nacionālās drošības diskursa ar zināmu patosu izmeta „nacionālās valsts” gradāciju. Jēdziens „nacionālā valsts” ir kļuvis anahronisms – pagātnes palieka. Šodien uz planētas dominē ģeokrātiskais valstiskums. Gandrīz katras valsts pastāvēšana ir ģeopolitiski nosacīta. Gandrīz katrai valstij ir savs ģeopolitiskais saimnieks.

Jau labu laiku valstis neveidojās un nefunkcionē saskaņā ar slavenā Vestfālenes miera līguma nacionālās valsts suverenitātes principu, katrai valstij solot simtprocentīgu varu savā teritorijā.

Tagad simtprocentīga vara savā teritorijā ir nonsenss (smieklīgas blēņas) ne tikai LR, bet aizmirsta greznība ļoti ļoti daudzās valstīs.

Naivi būtu ticēt, ka savā laikā PSRS sagraušanas lielmeistari (ASV un Gorbačovs) gribēja ievērot Vestfālenes miera līguma principu un padomju impērijas vietā izveidot nacionāli suverēnas valstis. Eiropā minēto principu ievēroja 1918.gadā, bet nevis 1989.gadā. Pēc II Pasaules kara sākās vispārējais morālais pagrimums, un tajā pamācošu priekšzīmi demonstrēja politiķi, kuriem vairs nekas nebija svēts.

Pēcpadomju Latvija jau no paša sākuma drīzāk bija biznesa projekts nekā patstāvīgas valsts projekts, aizmuguriski sadalot Latvijas tautas nacionālās bagātības un uzpirktajiem nacionālajiem nodevējiem (godmaņiem, repšiem) nodiktējot turpmākos spēles noteikumus vodeviļā „Latvijas Republika”. Vodeviļas (jautras lugas ar dziesmām un dejām) uzvedums burtiskā nozīmē sākās 1990.gada 4.maijā.

Laimīgajai tautai biznesa projekts tika nekaunīgi nomaskēts ar nacionāli valstisko atribūtiķu un tajā skaitā ar nacionālās drošības retoriku. „Brīvības” apmātajiem laimīgajiem latviešiem ar to pilnīgi pietika. Viņi nedomāja pretoties savas zemes starptautiskajai un lokālajai izzagšanai. Tā tas bija 90.gados. Tā tas turpinājās arī vēlāk un acīmredzot turpināsies vienmēr, jo gaišais etnoss nav spējīgs nekādā veidā pretoties vispārējai noziegumu brīvībai. Rudenī parlamenta vēlēšanās minētā drūmā konstatācija atkal apstiprināsies savas konsekvences loģiskajā krāšņumā.

Drošības speciālisti, kuri var izteikties bez konjunktūristiskas šķielēšanas uz valdošās partijas un sabiedriskās domas kaprīzēm, šodien iesaka pilnīgi citu drošības paradigmu, salīdzinot ar mūsu valdības pamatievirzi. Mūsdienās ir apstiprinājies, ka nacionālā drošība ne tik daudz ir atkarīga no bruņotajiem spēkiem un to spējas aizsargāt valsti. Mūsdienās nacionālā drošība pamatā ir atkarīga no valsts sociāli ekonomiskās attīstības līmeņa, valsts konkurētspējas, valsts politiskās stabilitātes, bet pats galvenais – valsts cilvēciskā kapitāla kvalitātes. Tāpēc nacionālā drošība ne tik daudz ir rūpes par militāro draudu novēršanu. Galvenā rūpe ir valsts iedzīvotāju kvalitāte, radot cilvēkiem pienācīgus izglītības, darba un sadzīves apstākļus.

Nacionālā drošība ir zinātniska un praktiska problēma. Tās realizācija raksturo attiecīgās zemes politisko, valstiski administratīvo, izglītības un zinātnes institūciju izcilību. Tātad spēju efektīvi darboties, lai nodrošinātu vērtīgu cilvēcisko kapitālu.

Mūsdienās ir kardināli izmainījusies drošības draudu izpratne. Pašlaik uzskata, ka no visiem drošības draudu veidiem vislielākie ir valsts iekšējie garīgie draudi: sabiedrības sociālā un etniskā sašķeltība, nacionālās vienotības trūkums, kultūras vēsturiskās kontinuitātes iznīcināšana, dzīves vērtību devalvācija, pasaules uzskata nestabilitāte, tiesiskuma apziņas ignorēšana, sociālās apātijas pieaugums, patriotisma atslābums, korupcija, noziedzība, alkoholisms, narkomānija, necienīga attieksme pret dabu, ņirgāšanās par pilsonisko pienākumu, talantīgu un gudru cilvēku karjeras neiespējamība, inteligences pagrimums, politiskās elites reputācijas niecīgums.

Taču mūsdienās drošības pats lielākais drauds ir mentālais terorisms – cilvēku masveida zombēšana. Mentālais terorisms ir pats lielākais drošības drauds tāpēc, ka drošība visvairāk ir atkarīga no sabiedriskās apziņas. Proti, cilvēciskā kapitāla apziņas. Ja cilvēciskā kapitāla apziņa ir izkropļota, nestabila, pakļāvīga, nepatstāvīga un balstās uz deģeneratīviem stereotipiem, tad par drošu drošību ir naivi sapņot.

Mentālā terorisma taktikas un stratēģijas nolūks ir iemiesot cilvēkos destruktīvus tēlus – egoisma, sociāldarvinisma, cinisma, vardarbības, cietsirdības, alkātības, etniskā naida, reliģiskā naida, patērēšanas, dzīves baudīšanas tēlus. Mentālā terorisma organizātors ir ASV, kura pakļautībā ir planētas masu komunikācijas līdzekļi, kā arī speciālo dienestu darbināts moderns zombēšanas tehnoloģiskais komplekss. Tas strādā, izmantojot zinātnes visjaunākos sasniegumus.

Saprotams, strādā arī Latvijā. Jāsaka, pie mums ir prātu un dvēseli saskaldoša (šizofrēniska) situācija, jo mūsu materiālā eksistence lielā mērā ir nodota Krievijas pārziņā, bet par mūsu garīgo eksistenci svīstoši gādā ASV, vietējo iedzīvotāju smadzenēs nemitīgi zombējot ne tikai neoliberalisma dražas, bet arī rusofobisma dražas. Tāpēc pie mums psiholoģiskā atmosfēra ir izteikti šizofrēniska – nepārtraukti lamājam savas maizes devējus.

Mentālā terorisma sekas ir drausmīgas. Mentālā terorisma sekas ir latviešu nespēja pretoties savas zemes starptautiskajai un lokālajai izzagšanai, nespēja deleģēt godīgus un gudrus cilvēkus valsts un pašvaldību darbā. Mentālā terorisma sekas ir rusofobijas un antisemitisma riebīgā izplatība latviešu aprindās. Visjaunākajā laikā pie mums mentālā terorisma sekas ir nespēja vispār pilnīgi nemaz pretoties mentālajam terorismam, ko pašlaik ļoti aktīvi dara Rietumeiropas iedzīvotāji (galvenokārt jaunieši), aicinot boikotēt agresīvākos mentālos teroristus – presi, TV, Interneta attiecīgos resursus, kuri publisko telpu piegāna ar melu plūdiem, izvirtības un sekas izklaides materiāliem.

Mentālā terorisma sekas ir Ukrainas šausmas. Mentālā terorisma sekas ir t.s. sestā kolonna Krievijā, kur savu zemi nelietīgi dzen postā „eiropeskuma” un „rietumnieciskuma” kārie valsts ierēdņi un biznesmeņi. Mentālā terorisma sekas bija austrumeiropiešu klusēšana par ASV iebrukumu Irakā, šokējot rietumeiropiešus, kuri sarīkoja visgrandiozāko protesta akciju cilvēces vēsturē.

Mentālā terorisma sekas nav sastopamas vienīgi Austrumeiropā. Amerikāņu monopolistu kontrolēto mediju, Interneta, kinoindustrijas, postmodernisma „mākslas”, reklāmas, dzeltenās preses, glamūra produkciju bauda arī Rietumos. Pat tādas valsts kā Lielbritānija premjerministrs D.Kameronš pirms kāda laika bija spiests veltīt speciālu runu britu sabiedrības morālajai degradācijai. Pie tam no drošības viedokļa. Viņš atklāti pateica, ka britu jaunatne ir „bezatbildīga, egoistiska, savā uzvedībā nerēķinās ar pārējiem cilvēkiem”, valstī ir „bērni bez tēva, skolas bez disciplīnas, apbalvojumi bez nopelniem, noziegumi bez soda, tiesības bez atbildības”. Lielbritānijā tāpēc ir nevis jāpastiprina drošības mēri, bet jārealizē sociālās reformas.

Par Latvijas reālo drošību no cilvēciskā kapitāla kvalitātes viedokļa sardoniski (dzēlīgi, nievājoši) liecina drošas drošības galvenās mūsu drošības iestādes Drošības policijas priekšnieka nesenā rīcība. Viņš ar dienesta mašīnu bija aizbraucis uz veļas mazgātavu nodot netīro veļu. Kad pamanīja žurnālistu, aizbēga un vēlāk uz preses jautājumiem atbildēja negaidīti dīvaini.

Atbildē tika paskaidrots, ka "Informācija, kādus pienākumus Drošības policijas priekšnieks veic katrā konkrētā brīdī, nav uzskatāma par vispārpieejamu informāciju". Vēl paskaidroja: "Papildus informēju, ka saskaņā ar Valsts drošības iestāžu likuma 11.pantu DP ir valsts drošības iestāde, kas veic Valsts drošības iestāžu likumā noteikto uzdevumu valsts drošības jomā izpildī". Priekšnieks lika saprast, ka viņš veļas mazgātavā bija ieradies saskaņā ar "DP darbības specifiku, kas izriet no Valsts drošības iestāžu likumā noteiktajiem uzdevumiem valsts drošības jomā".

Šaubos, vai ir iespējama vēl stulbāka atbilde. Tā vietā, lai atvainotos sabiedrībai, mūsu Drošības policijas priekšnieks izvēlējās citu ceļu. Viņš izvēlējās iespēju ļoti uzskatāmi parādīt visai pasaulei savu cilvēcisko kvalitāti. Domāju, pat nesaprotot, ka viņa atbilde pirmkārt un galvenokārt liecina par cilvēcisko kvalitāti.

Bet tas ir ļoti bēdīgi. Tas liecina ne tikai par mūsu drošības slābanumu, bet arī par cilvēciskā kapitāla slābanumu. Pie tam cilvēciskā kapitāla it kā potenciāli visvērtīgākās daļas nožēlojamo slābanumu.

Lieta ir tā, ka viens līmenis, teiksim, ir nespēja bez juridiskām, gramatiskām un stilistiskām kļūdām sastādīt savas valsts konstitūciju, nespēja nosaukt pareizā krāsā savas valsts karogu, nespēja nepiemēslot konstitūciju ar idejiski nelīdzsvarotām preambulām. Tas ir līmenis, par kuru atbild inteliģence. Un inteliģences mēnessērdzība un vājrāts ir vēsturiski klasiskas nelaimes ne tikai Latvijā. Bez inteliģences mēnessērdzības un vājrāta nodarītā posta nav pastāvējusi neviena valsts.

Pavisam cits līmenis ir valsts drošības dienesti. Tas ir līmenis, par kuru atbild intelektuāļi. Tas ir līmenis, kurā mēnessērdzīgā un vājrātīgā inteliģence tradicionāli netiek ielaista. Inteliģencei nav vietas valsts drošības dienestos. Katra nopietna valsts īpaši gādā, lai drošības dienestus nepiesārņotu mēnessērdzīgās un vājrātīgās inteliģences eksemplāri.

Un vēl kas. Katra nopietna valsts saviem drošības dienestiem uzdot vērīgi sekot, lai inteliģence nepastrādātu pārāk lielas muļķības. Katras nopietnas valsts drošības dienesti veic preventīvu darbu ar inteliģenci. Taču pie mums tagad atklājās, ka kādam ir jāveic preventīvais darbs ar

pašiem intelektuāļiem – Drošības policiju. Kāds varbūt priecājās, jo mums ir iespēja būt unikāliem – formēt par intelektuāļiem vēl intelektuāli spēcīgāku jaunu cilvēcisko fenomenu.